

# GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

## Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

## Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

## Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

## Valami van a levegőben.

Titulescu Londonból hirtelen hazajött. A Titulescu hazajövele mindig izgalmakat okoz az országban, mert hiszen őt megszoktuk hogy mindig csak kritikus pillanatokban szokták hazahívni.

Es megkezdődtek a szinajai tanácskozások ugyanolyan misztikus körülmények között, amilyen misztikus körülmények között Titulescu hirtelen hazajött.

Ugy kormánypárti, mint ellenzéki politikusok tolultak Szinájába tanácskozásra.

Mi egyszerű naiv szegény nép, akinek bőrre mindig nála nélkül szoktak határozni, csak néztük ezt a nagy misztifikációt, de halvány sejtelmünk sincsen arról, hogy vajjon mi is történhetett ott a párnázott ajtók mögött. Mi, hogy megtudjunk valamit, csak a következményeinek meglátására vagyunk utalva s hogyha összevetjük a hazai és külföldi eseményeket, lehetetlen észre nem vennünk, hogy valami van a levegőben.

Hogy a szinajai tárgyalásoknak nemcsak a koronázás megtárgyalása volt az oka, az bizonyos. Bármilyen fontos legyen is egy alkotmányos országban a koronázás ténye, a jelen esetben ez nem lehet annyira fontos és elodázhatatlan, amely szükségessé tenné ily fontos tanácskozást épen Románia legnagyobb diplomatájának vezetése alatt, mikor Károly király amugy is joga és hatalma teljességében van koronázás nélkül is, s emellett a Károly király nagy népszerűsége országa népénél még fontosabb hátrányokat is el tudna vele szemben felejtetni.

Itt valami másról van szó, és pedig nem is egy dologról, hanem különféle okok láncolatos egymásbafüggéséről.

Nézzük csak a külföldi eseményeket. Franciaország Olaszországgal szemben a háborúelőtti lázas állapotban van, s ezenkívül a német határ mentén nagy hadgyakorlatokat akart tartani. Angolország légügyi nagy hadgyakorlatokat tartott, amelyeknek eredményével a jelentések szerint nagyon meg van elégedve. Hála Istennek megérték, hogy légi flottájukkal, az ujonnan jeltalált gázokkal, pár óra alatt elpusztíthatják az ellenséges ország egész anyagi és szellemi kulturáját gyermekektől, anyástól, katonáستól együtt.

Törökország Perzsiával áll hadilábon, az első hadműveleteket már meg

is tette. Egyes hírek szerint Oroszország is mozgolódik, amelynek egyensúlyozására Anglia Constantinában Románia mellett nagy tüntető vizitet ad.

Németországba Treviranus, a megszállott területek minisztere nyilvánosan nagy és heves beszédet mond a békerevizio mellett.

Benn az országban pedig a következő a helyzet. Az antiszemita zavargások kezdtek már rend- és békebontóvá válni, s annyira elfajulni, hogy nyilvános terrorral képesek élni azokkal szemben, akik rendbontásukat elítélik.

Besszarábiában veszedelmes kém-szervezetet lepleztek le Szovjetország javára; minden bizonnyal ezzel vannak összefüggésben a közraktárak és épületek titkos kezű felgyujtása is. A gazdasági válság hihetetlen méreteket öltött, amely már nemcsak vagyontokat, hanem életeteket is rohamosan öl és pusztít.

S mindezen bajokkal szemben úgy látszik, hogy a kormány tehetetlen, s ezt úgy a király, mint az egész ország tudja, mert csak így vetődhetett fel a diktatura eszméje.

Az eddigi tapasztalatokból megtanultuk, hogy a diktatura mindig az ultima ráció, hogy csak akkor jön, mikor más megoldási mód lehetetlen.

S mintha ennek a diktaturának, melynek a látszatát is még idáig tagadják, az előszelét, a saját enyhe cenzuráját már látnók; lapjainkban az utolsó időkben fehér folytonossági hiányokat látunk.

Valami van a levegőben, amit mi véges ésszel nem tudunk felfogni, de aminek a szelét érezzük s amitől máris félünk.

Jól tudjuk, hogy akár államesinyt, akár kormányválságot nem szoktak dobbal előre beharangozni. Ez a miszticizmus pedig, mellyel jelenleg az országot kormányozzák, valami nem jót rejt magában. Nincs kizárva, hogy egy szép napon meglepetésekre ébredünk.

Minket, népet, pedig ezekben a misztikus ügyekben nem érdekel semmi, mi csak azt kívánjuk, hogy hagyjanak minket élni, adják meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket, mert hiszen mi is megadjuk Istennek, ami az Istené, királynak, ami a királyé és kormánynak, ami a kormányé. Mi csak azt kérjük a mindenkori kormánytól, hogy nyugalmmunkkal és türelmünkkel ne játszanak va bank-játékot. Ez a legkevesebb, amit a nép kívánhat a kormányzattól.

S mindezeket most azért rögzítjük le, mert úgy látjuk, hogy valami van a levegőben.

## Kolozsváron lesz az idei kath. nagygyűlés.

A Kath. Népszövetség f. évi nagygyűlését Kolozsvárt fogja tartani szept. 6-án.

Ez a népszövetségi nagygyűlés különös jelentőséget nyer az által, hogy csak most folyik le Budapesten az egész keresztény világ megmozdulása a szemünk előtt, s hogyha a budapesti megmozdulás az egész világra szólított, úgy a kolozsvári Erdély katolikusságának a megmozdulása lesz.

A mai anyagi és önző világban bármely felekezetnek hasonló megmozdulásánál szinte elengedhetetlen követelmény, hogy az emberiség, mely fásult, elernyed, a küzdelemre már szinte képtelen, lelkileg egy kissé felfrissüljön és új életet nyerjen a további küzdelmekre.

De még egy feladata van ezeknek a megmozdulásoknak: figyelmeztetés az emberiség részére, hogy ez a lelki felfrissülése csakis a krisztusi tanok bölcsejében lehetséges; innen van minden kiindulás és ide van minden visszatérés.

Az idei kolozsvári kath. népszövetségi nagygyűlés kiáltó figyelmeztetés lesz erre.

Bizonyosnak tartjuk, hogy ez a megmozdulás is az azelőttiekhez méltó fog lenni úgy külsőségeiben, mint lelkiekben.

A Népszövetség programja különben a következő:

## Szeptember 6-án, szombaton.

D. e. folyamán a Szociális Misszió közgyűlése és más szűkebbkörű értekezletek.

D. u. 3 órakor. A hitbuzgalmi és szociális szakosztályok párhuzamos közgyűlése.

## Hitbuzgalmi szakosztály:

Elnök: Pacha Ágoston püsp.

1. Jakubek István: A szivgárda mozgalom.

2. Faragó Ferenc dr.: Az oltáregyletek programja.

3. Farkasházi Annus: Kongregánisták az egyházközségben.

4. Dr. P. Imets Károly: Szentkereszt hadserege a diaszporákban.

5. Angi Dénes: Férfiak a katolikus akcióban.

## A szociális szakosztály:

Elnök: Szabó István apost. kormányzó.

1. Tóth Balázs: Ifjusági egyesületek.

2. Stettner Andrea: Leányegyletek.

3. Badilla János: A kath. árvaügy.

4. Oswald Pál: Iparos ifjúságunk.

5. Dr. Debreczy Béla: Gazdasági feladataink.

6. Dr. Csiky János: Az új egészségügyi törvény és a szexuális kérdés.

8 órakor a kath. Akadémia gyűlése.

**A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰVÉSZEI** személyesen lépnek fel augusztus 29. és 30-án a Laurentzi színházban. Konferál Scherz bácsi. Két nap: Két új műsor. Jegyek 120-30 Lei Kahan könyvk.-ben.

Szeptember 7-én, vasárnap.

D. e. 9 órakor ünnepies szentmise a főtéri templomban. Mondja Pacha Ágoston püspök apostoli kormányzó. Szentbeszédet mond: Balázs Ferenc prelátnak-kanonok.

D. e. fél 11-kor I. diszgyűlés a színházban.

1. Majláth G. Károly erdélyi püspök: Megnyitó. Üdvözlések.

2. Kovács Káldi: A kath. akció szelleme, feladata, megszervezése.

3. Dr. Cziffra Kálmán: A kath. férfi a társadalmi és gazdasági életben.

4. Br. Szentkereszty Béla: Iskolaügyünk második decenniuma.

5. Dr. Schill József: Egyházközségeink küzdelme és ereje.

Délután: A katolikus Népszövetség és Nőszövetség, valamint a német katolikusok gyűlése.

D. u. 3 órakor a Népszövetség gyűlése.

1. Megnyitó.

2. Jelentés.

3. György Gábor: A nép nevelése az iskolán kívül.

4. Dr. Gyárfás Elemér: A társadalmi osztályellentétek és a katolicizmus.

D. u. 4 órakor a Nőszövetség gyűlése.

1. Elnöki megnyitó. Horváth Árpádné.

2. Titkári jelentés. Künnle Ilus.

3. Pénztári jelentés.

4. Gálffy Sándor: Hitéletünk mélyítése.

5. Nagy Kató: A leányifjúság mozgalma.

6. Simon Berta: A nő szociális feladatai.

7. Zárszó.

8 órakor eucharisztikus körmenet. Szónok: Imrik S. Zoltán prelátnak-kanonok.

Szeptember 8-án, Kisasszony napján.

D. e. 9 órakor a piaristáknál szentmise, mondja: Majláth G. Károly püspök. Szent beszédet mond: Csopot Lajos piarista tanár.

D. e. fél 11 órakor II. diszgyűlés.

1. Emlékezés Szent Imréről, Rácz József.

2. Csatár Adél: Nők a katolikus akcióban.

3. Szalay Mátyás: Világi kultúra — Krisztusi kultúra.

4. P. Trefán Leonárd: Katolikus szolidaritás.

## Egyháztanácsválasztás Ditróban szemtől-szemben.

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg Ditró, Csikmegye legnagyobb róm. kath. egyházközsége f. hó 18-án egyháztanács és iskolaszékének választó közgyűlését.

Heves vitatkozások és felszólalások után

**Mégis jó az a front, mert egy-egy embernek, amikor oda indul, a büne eszébe jut!**

— A zárlat nem jó. Hiányzik 1000 korona. Légy szives a naplókat újból összeadni, hátha összeadási hiba van.

Zombori ellenőr: Ha százszor is összeadom, úgy is csak a jelzett összeg jó ki.

Molnár pénztárnok: Más nagyobb befizetés nem volt, mint Homoki n... i közvetlen fizető adója. 10.000 koronát fizetett. Jól emlékszem, hat darab ezer koronást adott. Négyezer koronát száz koronásokban fizetett.

Zombori: Az összes kiadásunk 20 000 kor. Olyan apró 200–300 koronás tételek voltak, hogy teljesen lehetetlen volt az 1000 koronás túlfizetés.

Molnár: Gyanakodni nem szép, de csak a Homoki-féle befizetésnél lehetett a kevesebb bevételezés. Elég gazdag ember és ha egy kis becsülete van, meggondolja magát és a holnap nap megküldi az 1000 koronát.

Másnap délután a hatórai zárlatig Homoki nem jelentkezett. Hátha a tévedés nem nála történt?

Molnár: A szerencsétlenség megesett. Nem akarom, hogy a pénzügyigazgatóság megtudja, mert a minősítésem elrontaná és ezen körülmény a további előhaladásomat meggátolná.

Holnap valamelyik takarékpénztárból az

mégis sikerült békésen és a lakosságot megnyugtatóan a választást keresztülvinni.

Igazságot kér és követel a sok csalódást ért Ditró község népe minden téren. De legszentebb igazságot és áldozatot egyháza vezetőitől várja és követeli.

Fiatalkorúak, szokatlan sokaság, nők lepték el a kath. iskola udvarát s keményen követelték az igazságot. Amúgy is nehéz a megélhetés, s ha még panaszokat is hall, úgy a bizalmát teljesen elvesztené mindazért, amelyet szeretni, melyhez ragaszkodni ma jobban kell, mint bármikor, s amelyet a közélet „tisztaságának” neveznek.

Érdekes, hogy a nép sem sorozatba, sem bizottságok kiküldése által jelölendő javaslatba bele nem ment, azt mondván: itt nyíltan akar jelölni és választani. S így szemtől-szembe nyilvánította a tetszését vagy nem tetszését.

A megválasztott egyháztanács és iskolaszék névsora a következő:

Megyebíró: Csiby Péter.

Egyháztanácsosok: Karácsony Antal, ifj. László István, Csathó Árpád, Császár István, Hompót Ignác, Kovács István, Bajkó András, Csiki Joachim, Gál Imre, Bajkó Bálint, Balla József, Liebl Ede, Orosz István, Csibipál András, Mészáros Sándor, Csiki Bálint, Puskás Imre, Csiby Mihály, Józsa Sándor, Mezey György, Deák József, Kovács Péter, Ádám Joachim, Kelemen Károly.

Beküldetett.

## Sziv-izenet.\*)

László Lenkének.

Azur-szem tüze, lángja perzsel  
S Madonna arca ég, ragyog.  
Sebektől piros, bús szívemet  
Mért hogy te is abajgatod?  
Hogy ballagok az utcán végig,  
A hold szór pár borus sugárt  
Ifjú szívemre... minden este  
Felajzani... s reája száll...

Úgy szövi lelkem fátyolát be,  
Amíg vig csárdást fűtyölök.  
S felbúg a vérem éjjelente:  
Bohó kölyök, te kis kölyök,  
Csitt, csönd. Várj míg az este  
Suttogva száll sziveden át.  
Lencsikém jött. Leborult, Csókol.  
S fonja szívemre szép haját...

Babonás csendbe kigyó az árnyék,  
Szívemben öröm könnye ég,  
Mert érzem magamon, érzem örökre  
Lencsikém tüzzikra szemét...  
Költő vagyok, könnyem ne hulljon,  
Barna szépségem légy velem  
S ha homlokom gondoktól parázslék:  
Szorítsd meg két forró kezem...!

Mihály L. Barna.

\*) Mutatvány a szerzőnek sajtó alatt lévő verses kötetéből.

## HIREK.

### Halló, itt Rádió Budapest!

Scherz bácsi, Weygand Tibor és a Rádió többi kedvenceinek személyes fellépése Gyergyószentmiklóson.

Akiket a közönség eddig messze kilométerek hullámhosszain át csupán hangból ismert, gondolatban tapsolt, a budapesti Rádió stúdió művészei személyesen fognak néhány nap múlva bemutatkozni Gyergyószentmiklóson, a Laurentziben. Kacagás, jókedv, hangulat és kedves, közvetlen kapcsolat fog megteremtődni a színpad és nézőtér között abban a pillanatban, ahogy sorjában fel fognak lépni. Lejön a híres Scherz bácsi, akit bizonyára olyan viharos tapsok fognak köszönteni, hogy azt Gál Franciska is megirigyelhetné. Sándor Böske, a budapesti kabarédívák elitjéből való. Köpeczy Boóc Mihály, Székely Gizi, Matány Antal, Köpeczy Boóc Lajos, Dávid Mihály és mindenek fölött a kitűnő Weygand Tibor személyesen is meg fogják hódítani Gyergyószentmiklós közönségét. Páratlanul gazdag és változatos műsora lesz a rádió-stúdió társulatának. Egyfelvonásos vigjátékok, tréfák, ötletek, énekek, táncok. Mindent lehoznak magukkal, ami most Budapesten a legnagyobb siker, a legáltalánosabb divat. Háromórás bufelejti kacagást jelent mindenkinek az ő estéjük: Csak kivételes anyagi áldozatokkal sikerült ezt a nagyszerű társulatot szerződtetni, annak dacára a helyek árai mérsékeltek. Előadásuk f. hó 29. és 30-án lesz a Laurentziben 9 órai kezdettel.

— Szabó György apát előadása Budapest. A magyarországi országos Szt. Imre ünnepségekre a gyergyói zárandokcsapatot Szabó György apát-plebános vezette.

Amint most Budapestről értesülünk, Szabó György nagy hallgatóság előtt az antialkoholista kongresszuson értékes előadást tartott az antialkoholizmusról.

Ugyanitt említjük meg, hogy Sinceri bíboros, a pápa delegátusa, f. hó 19-én, a Vármezőn mintegy százezer emberre adta a pápai áldást.

A Szt. Imre-ünnep ezerféle sokféleségei bizonyára mély lelki behatásokat fognak előidézni zárandokaink lelkében.

— A forgalmi adó eltörlését ígérte meg a sajtó képviselőinek Joaniteanu alminiszter, amelyet — szerinte — annál könnyebben el lehet törölni, mivel e címen az állami budgetben csak száz millió lej van előirányozva.

Az erre vonatkozó törvény valószínűleg már az őszi seszióban tárgyalás alá kerül a kamarában.

bátran elkészíthetem, mert amilyen szerencsém volt az utóbbi évek alatt, amint a fronton az első fegyver eldördül, golyója feltétlenül engem ér.

Homoki, amint gondolta, úgy csinálta. Elment a közjegyzőhöz és végrendeletét megíratta. Nem volt meglepődve sorsával, mert még valami lelkiismeretét nagyon furdalta és azon gondolkodott, hogy mi lenne, amit még nem rendezett volna?

Amint így töprengene, egyik tizedes társa hozzá szól: Mit busulsz, pajtás? A busulást bizd másra, ne törődj már a világgal. Nyolc kis nap nekünk már a világ és azt használjuk ki okossággal. Van-e feleség, van-e gyermek? Bátran megírhatsz a bucsuleveledet!

Homoki: Ha ezek nem volnának, nem törődném semmivel. De az a baj, hogy ezek kire maradnak?

— Pajtás! Azokon a jó Isten majd segíteni fog! Van egy pár darab ezer koronás pénzem. Itt valamelyik takarékpénztárba beteszem. A betétkönyvet a közjegyzőnél letétbe helyezem.

Homoki: Jó dolgot említesz. Nekem is van egy pár darab ezer koronásom és én is valamelyik bankba beteszem, mert ha elesem, miért kerüljön a pénz ellenség kezébe?

A laktanya egyik szobájában levelet ír Homoki. Tekintetes Pénztárnok ur! N...-ben. Ezelőtt öt évvel, augusztus hóban, 10.000 koro-

1000 kor. összeget felveszem és a pénztárba beteszem.

Nagynehezen és nagy utánjárással a kölcsön felvétele sikerült és a pénztári hiány fedezve lett.

Már négy éve, hogy a szerencsétlen elfizetés megtörtént és még mindig van törleszteni való. Családom elég terhes. Sokan vagyunk. A gyermekek iskoláztatása és ruházása sokba kerül és ehhez járul az a szerencsétlenség és akkor, amikor a legnagyobb szükségem lett volna több, és nem kevesebb jövedelemre.

Amióta azt a szegény pénztárnokot 1000 koronával megkárosítottam, mintha a szerencse nem pártolna.

Itt van a nagy háború és nem vagyok képes magamat felmentetni a katonai szolgálat alól. Pénzzel próbáltam a felmentést kieszközölni, de majdnem pórul jártam.

1915. évi augusztus hó közepén az... i hadkiegészítő parancsnokság székhelyén a menetszázadat szervezik és Homoki tizedest a menetszázadba beosztják. A napiparancs szerint nyolc nap múlva lesz az elindulás. Addig ki-ki rendezheti ügyes-baját.

Homoki: Nincsen mentség. Nem tekintek az emberre és nem gondolnak arra, hogy községemben hasznosabb szolgálatot tettem volna, mint a fronton. Végrendeletemet egész

— **Elutasították a költségvetés elleni felbevezést.** A vármegyei állandó választmány a Gyergyószentmiklósi város költségvetése ellen beadott felbevezéseket elutasította s így a város munkája továbbra akadályozva ninesen.

— **Huszonnyolcezer pályázat pénzügyőri állásra.** Ismeretes már mindenki előtt, amit mi már egyik régebbi lapszámunkban is megírtunk, hogy a kormány a szeszcsempészés és az állam kárára elkövetett visszaélések megakadályozására visszaállítja a régi szervezetű pénzügyőrséget.

A rendelet a M. Oficialban meg is jelent, s amint értesülünk, négyezer pénzügyőri állásra huszonnyolcezeren adták be pályázatukat. A tisztai állásra csupa diplomás orvosok, ügyvédek és mérnökök jelentkeztek, az altisztai állásokra pedig csupa érettségizett emberek.

A pályázatok elbírálásánál első sorban a volt magyar pénzügyőrök jönnek tekintetbe.

— **Gyümölcsfacsemeték közös beszerzése őszi ültetésre.** Az EGE ősszel is összeírja a gazdakörök és magánosok gyümölcsfaiszükségletét, hogy azok nagyobb számban olcsóbban legyenek beszerezhetők, szállíthatók. A bejelentések összeírását a napokban kezdi meg az egylet. Kivánatra postai úton, vagy naponta 9—2-ig díjtalanul szolgál felvilágosítással az egylet titkári hivatala (Cluj—Kolozsvar, str. Andreiu Muresanu 10). Telefon: 158.

— **Bevonják a 20 és 5 lejes papírpénzeket.** Amint hivatalos helyről közlik, a 20 és 5 lejes papírpénzek csak f. hó 31-ig érvényesek, mikor is érvényüket veszítik.

Siessen tehát mindenki idejekorán beváltani ilyenmü papírpénzeit, nehogy ezáltal is károsodás érje.

— **Málnaszüret.** Jellemző a mai helyzetre az a temérdek málnakinálat, amellyel nap-nap után találkozunk.

Népünk a mai munkanélküliségét arra használja fel, hogy egész családotól, még erős munkaképes férfiak is, kivonul a hegyekbe málnát szedni, hogy aztán befőzésre elárussítsák.

Sajnos, ebben sincs szerencséje népünknek, mert a felemelt áru cukor miatt s az amugy is kinzó pénzhány miatt nem tudja málnáját úgy értékesíteni, amint azt munkája révén megérdemelné.

— **Az E. G. E. falufejlesztési tanfolyama Kolozsvaron.** Az E. G. E. igazgatóválasztmány elhatározta, hogy Erdély magyarlakta vidékeinek központjaiban falufejlesztési tanfolyamokat rendez. A zilahi és szepsiszentgyörgyi tanfolyamok után folyó év szeptember 1—4. napjain Kolozsvaron rendez falufejlesztési tanfolyamot az Erdélyrészi Méhészegyesület jubi-

nát fizettem állami adóba. A befizetésnél 1000 koronával megkárosítottam. Sokszor akartam az összeget úgy kéz alatt megtéríteni. Azonban az álszéken és több más körülmény közbejött és a kár megtérítése elmaradt. Tudom, hogy a pénztárnok urnak milyen kellemetlenséget okoztam. Hibámat jóvá teszem. Postautalványon b. címére a mai napon 3000 koronát postára adtam. A feladó neve álnév és pedig az, amit ide is írok, mert nem akarom, hogy megtudják azt a sajnálatos dolgot. Kiváló tisztelettel: Füzi János, az 5-ik gy. ezr. 8-ik menetszázadához beosztott tizedes.

Molnár pénztárnok: Háborus segélyt és mindenféle pótlékot utalványoznak és még sem elég. Nagy a családom. Most nagyon rám férne egy pár ezer korona. Két fiamnak az utolsó egyetemi évre tandíjnak nagyon jó lenne.

Hivataloszolgá: Pénztárnok urnak a postán pénze van. Elhoztam a postautalványokat.

Pénztárnok: Ki az ördög küld nekem pénzt! Tudomásom szerint ninesen amerikai nagybátyám!

Hivataloszolgá: Még egy levele is van a pénztárnok urnak és abból a pénztárnok ur megtudhatja, hogy ki légyen az amerikai nagybátyja.

Molnár pénztárnok a levél elolvasása után: Mégis jó az a front, mert egy-egy embernek, amikor oda indul, a büne eszébe jut!

Ferenczy Dénes.

lári méhészeti, háziipari és képzőművészeti kiállításával kapcsolatosan. E tanfolyam célja a falusi földmivelő nép számára kivinni a kultúrát, fejleszteni a gazdasági szakismereteket, a falut. A tanterv belevág a földmivelő nép legszorosabban vett létérdekeibe. A tanfolyam tárgyai között azok a kérdések szerepelnek, amelyeknek ismerete a falusi földmivelő nép vezetéséhez nélkülözhetetlenek. A falusi földmivelő nép régóta szomjuhozza az érdekében való aktív gazdasági irányu munkát. Ezek a tanfolyamok elsősorban is a falu vezetésére hivatottak számára rendeztetnek: gazdáknak, papoknak, tanítóknak, de résztvehetnek az előadásokon nők is és bárki, aki a falu sorsa iránt szeretettel viseltetik és érdeklődik. A tanfolyamon minden falunak képviseltetnie kell magát, hogy az E. G. E. áldozatos közérdekü munkája meg is hozza a köz javára a gyümölcsét. A tanfolyam ingyenes. A tanfolyam résztvevőinek szükség szerint való elszállásolásáról a lehetőség határáig gondoskodik az E. G. E. A tanfolyamra való jelentkezés helye az E. G. E. titkári hivatala (Kolozsvar, Attila-utca 10). Az előadások szeptember 1—4. napjain délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig fognak megtartatni.

Az E. G. E. elnöksége.

\* **A Gheorgheni-i—Gyergyószentmiklósi (Jud. Ciuc—Csik vm.) Irgalmas Nővérek zár-dájában** van bennlakással összekötött óvoda, elemi iskola, nyilvánossági joggal felruházott algimnázium és privát továbbképző. Jelentkezni lehet aug. 30-ig. A bennlakásba csak az elemi iskolába, gimnáziumba és a továbbképzőbe járó leányok nyerhetnek felvételt. Tájékoztatót készséggel küld az Előjáróság. 3—3

\* **Eladó** alig használt „Underwood portable” egy váltós írógép a kiadóban. 3—3

\* **Üzletátvétel.** Tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség szíves tudomására, hogy Gyergyószentmiklóson, a Városház-utca 3. szám alatt Makra Károly nevén fennállott borbély és fodrászüzletet f. év augusztus 1-én megvettem. Amidőn ezt elődöm igen tisztelt vendégeinek is külön tudomásul adom, kérem az ezennel nevemen vezetett üzletet pártfogásukkal továbbra is támogatni szíveskedjenek.

Elvem, hogy igen tisztelt vendégeim bizalmát kifogástalan munkával és a lehető legszolidabb árakkal kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kér szolgálatkész tisztelettel **Gecző Kálmán**, borbély és fodrászmester. 6—4

\* Legujabb divat szerint **fűzőket** és gyógyfűzőket készítek. Zsidó templom udvar.

\* **Házvezetőnő** azonnali állást keres. Cim Joseni, Só-ut 1305. 2—1

### Árva fiu dala\*)

Írta: **Gencsi Ferenc.**  
Kék nefelejcs dallamára.

Árva vagyok, árva vagyok  
nincs senkim a világon.  
Mikor lesz még a szívemben  
csak egy kis boldogságom.  
Milyen boldog, milyen boldog,  
kit szeretnek, ápolnak...  
Én Istenem, hol lelem föl,  
akik engem gondoznak!

Csak szenvedés és gyötrelmem  
az én piciny életem.  
Fáj a szívem, könnyes szemem,  
bús életem temetem.  
Nincs nyugalom, reszket szívem,  
boldogságom siratom.  
Szomorúfűz és vadrózsa  
nyílnon minden sirhanton.

\*) „Tündérország” című szindarabjának egyik éneke.

## Gyilkostói kalauz

**román,  
magyar és  
német nyelven  
kapható**

**a Sándory könyvesboltban  
Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson**

## Az Urania mozgó hirei.

23—24-én, szombat és vasárnap

### Az orkán.

Egy gyönyörű, látványos filmremek a lengyelek szabadságharcaiból. — Külön szenzációja az 1863-iki kozák lovasroham, melynek áldozatául esett a lengyel nemesség színe-java. 27—28-án, szerdán és csütörtökön

### A vörös szultán.

Abdul Hamid udvarának intrikái, a török miliőben lejátszódó cselekmény egy kiváló exotikus filmdráma szűzségét adják.

30., 31. és szept. 1-én, szombat, vasárnap és hétfőn

### Malek nászéjszakája

vagy

### Buta ember szerencséje

szenzációs, hangos film, mely mindenütt a világon harsogó kacajt, fergeteges derűt váltott ki.

## Beiratásokhoz

s z ü k s é g e s

**nyilatkozat  
(declaráció)**

**k a p h a t ó:**

**a Sándory-nyomdában**

### Önportré.

A minap találkoztam önönmagammal. Bozontos ősmagammal.

A vadállattal.

S rám tört csattogó fogakkal, recsegő agyarakkal.

Megállj!... Megállj!... tört ki belőlem a sikoltozó élet.

Ember! Megállj! Hát nem ismersz? Nem tudod ki vagyok? Hát nem tudod, hogy én „te” vagyok, te meg „én” vagy?

Az ősmagam!

Ős!

Magam!

A belém fojtott állat.

Emberi vad!

Jaj... de nem ismer tréfát, önönmagam!

Jaj, az őslényem foga csattog s bozontos fején a sörény előre hull.

S szilajul nekem fut.

Veszve vagyok.

Vesztes vagyok.

S hördült az állat bennem — s az ember meg sirt, sikoltozott.

S most odavan minden bennem... állat vagyok. De hátha! Mégsem!

Csak egy kis erőt hagyj bennem jó Uram.

Csak egy kicsit.

Parányit!

Még nincs teli pohár nagy Uram.

S aztán — ha te úgy látod — jöhet az alkony, telhet a pohár.

S jöhet az ősmagam is!

Az őslényem!

Az állat!

Jöhetnek aztán új tüzek, fényes őrhegyek, magas várak.

Már ezeken úgy sem állhatok.

Haj, nem várhatok.

Csak sirhatok.

Zokoghatok!

Nagy jó Uram!

\*

Mert lohol a testünk s benne zörgő láncokon az állat! Lohol előre, s később talán üvöltöni fog bennünk!

Az őslényünk!

Nagy jó Uram!

Vallok úgy, ahogy van. Magas szirtfokon vagyok és félek.

Hogy lezuhanok.

Az állatok közé és állat leszek.

Csak ezt ne engedd nekem Istenem! Jó Uram!

Látod most harcolok vele, mert prédát akar — a fehér lelkem... s szent tüzeket.

Pedig lelkem nincsen már, s tüzek sem égnek bennem.

Kopár a berek.

S kopár a fejem.

Tarlott mezőimen nem bug a gerle s a berekben szélvész orgonál.

Csupaszok a fák!

A szegény kicsi fák!

S a reményeim? Haj! elfujta a halál!

Sehol semmim sincs.

Csak gunyos kacagás! Az sem az enyém! Hanem ősmagamból előtörő.

Kaján kacagás.

Küzdök, szenvedek!

Sírok csendesen.

Nagy jó Uram!

Mentsem a tarlott mezőt, kopár lelkem, a csupasz fákról leszakadó siró foszlányokat?

Mentsem meg mosolygó álmaim szakadozó darabjait?

Ugy-e, hogy nem?

Nagy jó Uram!

Aki dalolni tud, az sirni is tud.

Dalolni... sirni!

Egyszerre is lehet.

Kopott külső, sötét homlok.

Lebunkózott... gyűrött lélek.

Acsarkodó őslényem.

Az én önportrém!

\*

A minap találkoztam önönmagammal!

S vadul nekem rontott.

Az őslényem!

Uram! Nagy jó Uram! add, hogy hördüljön bennem az állat, s maradjon tiszta, emberi az én.

Önportrém.

(Ditró)

Iff. Vadász József.

## Most jelent meg:

szent imre és kora... ára fizve 86 L  
szent imre legendája " " 65 "  
szent imre himnuszok " " 86 "

Kaphatók Sándorynál.

## KÖZGAZDASÁG.

25 százalékos utazási és szállítási kedvezmény a kolozsvári méhészeti, kertészeti és háziipari kiállításra.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület jubiláris méhészeti, kertészeti és háziipari kiállításra utazók és küldendő áruk részére visszautazás, illetve szállításkor a CFR. 50 százalékos kedvezményt engedélyezett, ami az oda és visszautazásnál, illetve szállításkor 25 százalékos kedvezménynek felel meg. Az utazási kedvezmény igénybevételéhez szükséges igazolvány 20 lejnek pénzben vagy bélyegben való beküldése ellenében kapható lesz az Erdélyrészi Méhész Egyesület titkári hivatalánál Cluj—Kolozsvár, Str. A. Mureșan 10. és a menetjegyirodában. A kedvezmény augusztus 29-től szeptember 6-ig érvényes. A kiállításra küldendő áruk: Az Erdélyrészi Méhészegyesület kiállítási rendezőbizottsága (Cluj—Kolozsvár, Str. Andreiu Mureșanu—Attila-utca, 10.) küldendő.

## A bukaresti háztulajdonosok

gyűléséről kiadott napi tudósításból tudtuk meg, hogy Manoiescu pénzügyminiszter a legközelebb összeülő legfőbb gazdasági tanács elé javaslatot terjesztett a kamatok rendezéséről.

Az Adevarulból pedig azt tudjuk, hogy ő meg a magántartozások rendezésére nézve tett javaslatokat.

Ugy látszik végre-valahára a kormány is belátta, hogy a mai gazdasági helyzet már tovább fenn nem tartható, s bizonyára Károly király intervenciójára módokat keres a gazdasági válságból való kijutásra.

Nem lehetetlen, hogy a beharangozott szeptemberi ülészak, amely a pénzügyminiszter két pénzügyi javaslatának tárgyalása végett lenne összehívva, ezen javaslatokkal függ össze.

Igazán elérkezett a tizenkettedik órája annak, hogy a kormány is tegye meg kötelességét a gazdasági válság likvidálására, mert hogyha ez tovább is ilyen tempóban halad, akkor egész hullamezők fogják elborítani gazdasági életünket, mely végeredményben az államháztartásra hat vissza a temérdek adóalany elpusztulása révén.

De kötelessége a kormánynak ez már azért is, hogy az erősen forrongó kedélyek egyszer már lecsillapodjanak, mivel jól tudjuk, hogy a gazdasági válság erősen befolyásolja a kevésbé önuralommal rendelkező egyéneket, akik így könnyen esnek áldozatul a felforgató eszméknek. Eklatáns példái ennek a máramaros-megyei és beszarábiai antiszemita zavargások, amelyek a népben gazdasági lezültségük folytán nyernek táperőt.

Nekünk egyelőre tehát csak a kormány intézkedéseit kell bevárunk, s majd az fogja megmutatni, mennyire alkalmasak a válság elmulasztására és kedélyek lecsillapítására.

## Országos állatvásár.

A gyergyószentmiklósi (Gheorgheni) országos állatvásár f. év szeptember hó 4., 5. és 6-ik napján, a kirakóvásár pedig a közbeeső ünnepek miatt kedden, szeptember hó 9-én lesz megtartva.

Primăria Comunei Lăzarea.

No. 1273/1930.

## Hirdetmény.

Szárhegy község előljárósága közhírré teszi, hogy az építés alatt álló apaállattelepen szükséges egy szivattyúra is felszerelt kerek kut és egy illemhely építését szabadkézből vállalatba adja. Költségvetés és más feltételek a jegyzői hivatalban bármikor megtekinthetők. Költségvetés összege 47.933 lej 60 bani. Az ajánlatok legkésőbb f. hó 28-án délután 4 óráig nyújthatók be.

Lăzarea, 1930. augusztus 21.

Előljáróság.

Órat és ékszer  
javít

szakszerűen és jutányos árban

STEIN

12

órás és ékszerész Járásbírással szemben.

## Ruhafestés. Szives figyelmére! Vegytisztítás.

Tisztelettel értesitem, hogy Gánga Ágoston marosvásárhelyi kelmefestő és vegytisztító gyára képviselőt Gyergyószentmiklós és a gyergyói községek részére elvállaltam.

A gyár gyapot és gyapjufonál; posztó, vászon, gyapju és selyem-szövetek **szintartó festését** felelősséggel végzi; férfi, női és gyermekruhákat művészi módon fest és vegyileg tisztít.

Áraim a Marosvásárhelyt érvényes eredeti gyári árok.

**Postaköltsége nincsen**, mert a cég autója vasárnap reggelként a szombat estig összegyűlt anyagot **díjmentesen** szállítja a gyárba és onnan vissza.

Festetni, tisztítani szükséges ruhaneműjét vidékről is elhozatom, ha levelezőlapra címét közli.

Gyergyószentmiklós, Rákóczi-ut 3. Adóhivatallal szemben.

Ősszel a gyár megrendeléssel tulzufolt. — Adja be mielőbb festetni, tisztítani valóit.

Legszebben **FEST,**  
legtartósabban **TISZTÍT**  
**GÁNGA ÁGOSTON**

marosvásárhelyi kelmefestő és  
**vegyTISZTÍTÓ GYÁRA.**  
Gyapot, gyapjufonál, posztó, vászon,  
gyapju és selyem szövetek

**szintartó**

festését felelősséggel végzi, férfi és női  
ruhákat művészi módon

**fest és vegyileg tisztít.**

Gyergyói képviselő és gyűjtőde:  
Gyergyószentmiklós, Rákóczi-ut 3. sz.  
Adóhivatallal szemben.

Szállítás a gyárba minden vasárnap  
reggel.

**Gyári árok!**

**Postaköltség nincsen!**

**GYILKOSTÓI KALAUZ**  
román, magyar és német nyelven  
**kapható Sándorynál.**

Nr. 2856—1930.

## Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a városi tanács a Közigazgatási törvény 416. §-a szerint szabadkézből vállalatba adja 800 m<sup>2</sup> a város különböző utcáira szükséges bányakavics szállítást 168.580 Lei értékben. Ajánlatok f. hó 28-án d. e. 10 óráig 6% bányapénzzel ellátva adandók be a mérnöki hivatalba.

Gheorgheni, 1930. augusztus 21.

Președinte,  
Păcurariu.

Șeful serv. tehnic,  
Ing. László.

10-7

**SZEPLŐT,  
MÁJFOLTOT**

ÉS MINDENMŰ

**BŐRKIÜTÉSEKET**

A LEGGYORSAB-  
BAN ELTÜNTET

**CARMEN SYLVA**

**CRÈME.**

3 TEGELYT UTÁNVÉTEL  
120 LEI-ÉRT KÜLD:

**BARTHA LÁSZLÓ**

**GYÓGYSZERTÁRA TULGHEȘ.**